

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211205897
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8211205897.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci navrhovateľky D. H., I. T., V.. XX.X.XXXX, P. L. B. Č.. X, zastúpenej JUDr. Jozefom Kruželákom, advokátom so sídlom Kellera 11, 085 60 Bardejov proti odporcovi J. H., V.. X.X.XXXX, P. X.Q. Č.. XX, zastúpeného JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom, so sídlom Partizánska 45, 085 01 Bardejov, o určenie manželského výživného, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/157/2011 - 143 zo dňa 03.11.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 40,- eur mesačne od 30.8.2011 do 27.12.2012.

Dlh na výživnom za dobu od 30. 8.2011 do 27.12.2012 vo výške 597,42 eur povoľuje otcovi splácať v splátkach po 50,- eur mesačne, pričom prvá splátka sa stane splatnou 15. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 15. dňa, toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného vyrovnania.“

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že účastníci konania boli manželmi. Manželstvo uzavreli XX.XX.XXXX, z manželstva pochádzajú dve deti, dcéra J., nar. XX.XX.XXXX a mal. Q. nar. XX.XX.XXXX. Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 3C/54/2011 - 130. Mal. syn účastníkov bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 120 Eur mesačne. Rozsudok nadobudol vo výroku o rozvode manželstva právoplatnosť 28.12.2002.

Ďalej vychádzal zo skutkových zistení, podľa ktorých navrhovateľka sa stala občanom v hmotnej núdzi a bol jej priznaný príspevok v sume 56,30 Eur mesačne od 01.10.2011. Ďalej zo zistení, že od roku 2005 nežili manželia v spoločnej domácnosti a spoločnú domácnosť nevedli. Matka spolu s maloletými deťmi žila v spoločnej domácnosti s rodičmi a zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté deti.

Prvostupňový súd ďalej vychádzal zo skutkového zistenia, podľa ktorého odporca je zamestnaný na Colnom úrade v Prešove s príjmom cca 1 000 Eur v priemere mesačne.

Vychádzal ďalej zo záverov rozvodového konania, podľa ktorého príčinou rozvratu manželstva boli vzájomné nezhody medzi účastníkmi konania.

Na takto zistený skutkový stav prijal právny názor, podľa ktorého boli splnené podmienky pre priznanie manželského výživného zo strany odporcu pre navrhovateľku v sume 40 Eur mesačne v období od 30.08.2011 do 27.12.2012. Podľa názoru prvostupňového súdu bola preukázaná rozdielna životná úroveň medzi manželmi v rozhodnom období. Pri určení výšky výživného vychádzal zo schopností a možností odporcu, z jeho životnej úrovne, z jeho majetkových pomerov v čase od podania návrhu až do zániku manželstva. Prvostupňový súd posudzoval aj otázku dobrých mravov a vychádzal z konkrétnych okolností prípadu. poukázal na to, že odporca opustil spoločnú domácnosť v roku 2005 a teda navrhovateľka pokiaľ to bolo možné snažila sa zabezpečovať prostriedky pre zabezpečovanie svojej výživy sama. Manžel, pokiaľ ide o plnenie svojich povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 18 Zákona o rodine sa nepodieľal fyzicky na osobnej starostlivosti o spoločné deti, na bežnej výchove maloletých detí účastníkov a na vytváraní zdravého rodinného prostredia. Prispieval na výživu detí len sumou 83 Eur mesačne. Navrhovateľka s deťmi nebýva priamo v P. a vzhľadom na osobnú starostlivosť o syna účastníka, ktorý mal v tom čase 9 rokov, ale aj zdravotné problémy, nie je možné od nej spravodlivo žiadať alebo ju nútiť, aby si hľadala zamestnanie mimo okresu P..

Dlh na výživnom za rozhodné obdobie vo výške 597,42 Eur po odpočítaní sumy 30 Eur, ktorú odporca dobrovoľne zaplatil v priebehu konania povolil odporcovi splácať v splátkach po 50 Eur mesačne a zároveň určil podmienky splatnosti splátok.

Poukázal na ustanovenie § 71 ods. 1, § 75 ods. 2 Zákona o rodine.

O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 1 O.s.p., žiaden z účastníkov návrh na rozhodnutie o trovách konania neurobil a preto súd rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal a to doplniacím rozsudkom zo dňa 14.11.2014.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

V odvolaní ďalej uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje odporca za nesprávne, pretože súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, neposúdil všetky relevantné skutočnosti a tým dospel k nesprávnym záverom. Podľa jeho názoru neuniesla dôkazné bremeno navrhovateľka na preukázanie svojich tvrdení. Je toho názoru, že sa súd nevyrovnal s otázkou rozporu s dobrými mravmi a okrem iného nedostatočne zistil skutkový stav veci. Opieral sa iba výlučne o tvrdenia navrhovateľky. Nezaoberal sa tým, že to bola práve navrhovateľka, ktorá spolu s mal. deťmi opustila spoločnú domácnosť, ktorú si po uzavretí manželstva účastníci vybudovali v rodinnom dome rodičov odporcu. Odporca sa prísťahoval za navrhovateľkou a prejavil tak snahu, avšak vzhľadom na medziľudské vzťahy nebolo možné udržať takýto stav a vrátil sa do X.. Podľa jeho názoru rozvrat manželstva súvisí s najväčšou pravdepodobnosťou s navrhovateľkiným vzťahom s vedúcim organizačnej zložky zamestnávateľa u ktorého v tom čase pracovala. V odvolaní ďalej uviedol, že navrhovateľka nepreukázala, aby trpela finančnou núdzou, žiadnym spôsobom nepreukázala pokles svojej životnej úrovne ako zákonného predpokladu na uplatnenie si manželského výživného.

Ďalej uviedol v odvolaní, že navrhovateľka súdu riadne nepreukázala, aby si hľadala adekvátne zamestnanie, nie je zrejmé čo robí počas doby, keď sa syn nachádza na vyučovaní a kde sa zdržiava. Súd nezobral do úvahy ani tú skutočnosť, že odporca počas celej doby konania viackrát zdôraznil, že je ochotný v prípade potreby navrhovateľke finančne prispieť a v prípade potreby jej ponúknuť aj bývanie.

Okrem iného žiadnym spôsobom ho pred podaním návrhu nekontaktovala ohľadom svojej zlej finančnej situácie.

Navrhovateľka sa vyjadrila k podanému odvolaniu. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil, zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli Krajského súdu a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. , 3 O.s.p.).

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav veci ako aj správne právne a vec posúdil (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O.s.p.)

V súvislosti s odvolaním odporcu dodáva. Odporca v podanom odvolaní namieta nedostatočne zistený skutkový stav veci a nesprávne jeho právne závery . Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré, nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p..

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo. Ani, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až §135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

Odporca v odvolaní iba opakuje skutočnosti, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvého stupňa a ohľadne ktorých súd vykonal dokazovanie a náležite a správne sa s nimi vyrovnal pri rozhodovaní vo veci samej.

Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa obsahuje odpovede na všetky argumenty uvádzané odporcom v odvolaní a jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Podľa názoru odvolateľa prvostupňový súd sa vôbec nevyrovnal s otázkou rozporu s dobrými mravmi a mal za to, že vychádzal pri svojom rozhodovaní iba z tvrdení navrhovateľky, že spoločnú domácnosť odporca opustil a, že došlo k rozvratu a postupne tak k rozpadu ich rodiny. Odporca tvrdí, že práve navrhovateľka spolu s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť ktorú si po uzavretí manželstva účastníci konania vybudovali v rodinnom dome. Uviedol tiež, že z dôvodu medziľudských vzťahov nebolo možné naďalej žiť v rodinnom dome rodičov navrhovateľky ktorá tam odišla spolu s maloletými deťmi. Vrátil sa do rodinného domu, tento udržiaval dúfajúc, že sa navrhovateľka aj s deťmi vráti.

Prvostupňový súd sa vo svojom rozhodnutí dostatočne vyrovnal s otázkou zisťovania prípadného rozporu uplatneného nároku navrhovateľky s dobrými mravmi. Je potrebné uviesť, že prvostupňový súd správne vyhodnotil všetky konkrétne skutkové okolnosti pri zisťovaní dôvodov potrebných pre rozhodnutie súdu o manželskom výživnom.

Podľa § 75 ods. 2 zákona o rodine výživné nemožno priznať ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 3 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a ani nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Zo zisteného skutkového stavu a zistených skutkových okolností nevyplývajú závery aby v prejednávanej veci išlo o situáciu a zistenie takých okolností, že navrhovateľka nebola ochotná plniť ani tie najzákladnejšie povinnosti vyplývajúce z manželstva alebo, aby svojim správaním dávala najavo že všetky tieto princípy spolužitia ignoruje. Neboli zistené neprimerané, hrubé spôsoby takého jej správania ktoré by výrazne a citelne porušovali dôstojnosť odporcu alebo, aby sa táto previnila sama výlučne proti základným povinnostiam manželov. Nie je možné prijať záver, že výlučne navrhovateľka svojim správaním dávala najavo že iba ona ignoruje vzájomné princípy manželského spolužitia.

Správne zhodnotil prvostupňový súd že manželia netvorili spoločnú domácnosť už v roku 2005 a od uvedeného roku spolu nežili. Navrhovateľka sa starala osobne o maloleté deti a domácnosť ktorú s týmito deťmi tvorila. Odporca ako otec a manžel pokiaľ ide o plnenie svojich povinností vyplývajúcich z ustanovení § 18 zákona o rodine sa nepodieľal fyzicky na osobnej starostlivosti o spoločné deti a na vytváraní zdravého rodinného prostredia. Zo skutkových zistení vyplýva že odporca nerealizoval osobnú starostlivosť o maloleté deti a obaja manželia nevytvárali zdravé rodinné prostredie pre ich výchovu. Zákonnú povinnosť žiť spolu porušili obaja manželia a je tak potrebné poukázať aj na nezodpovednosť manželov prejavujúcu sa v tom, že ich manželstvo sa rozpadlo a, že obaja nemali vôľu a schopnosť rodinu udržať. Skutočnosti, na ktoré poukazuje odporca, nie sú spôsobilé pre prijatie záveru o naplnení dôvodov pre posúdenie správania navrhovateľky v rozpore s dobrými mravmi.

Nebolo zistené, že navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť pre vzťah s iným mužom, prípadne jej nevera ako to tvrdí navrhovateľ a zásadne by sa tak previnila proti základným povinnostiam manželov ktorí sú povinní si byť verní a vzájomne sa rešpektovať. Prvostupňový súd zistil dôvody ktoré viedli navrhovateľku k tomu, že opustila spoločnú domácnosť a teda aj z jej strany došlo k neplneniu povinností vyplývajúcich pre ňu ustanovenia § 18 a 19 zákona o rodine. Prvostupňový súd vychádzal správne aj z príčin rozvratu manželstva účastníkov vychádzajúc zo zistení rozvodového konania účastníkov.

Odvolateľ ďalej namietal, že prvostupňový súd sa nevyrovnal s otázkou poklesu životnej úrovne navrhovateľky ako zákonného predpokladu pre uplatnenie manželského výživného.

Prvostupňový súd sa dostatočným spôsobom vyrovnal s preukázaním a zisťovaním zákonného predpokladu pre priznanie a vznik tejto povinnosti zo strany odporcu . Podľa ustanovenia § 18 zákona o rodine majú muž a žena v manželstve rovnaké práva a povinnosti táto rovnosť sa premieňa i do vzájomných majetkových vzťahov medzi manželmi. Je zrejmé, že hmotná a kultúrna úroveň oboch manželov by mala byť rovnaká, to je základná zásada ktorá ovláda úpravu vyživovacej povinnosti medzi manželmi. V prejednávanej veci v posudzovanom období manželia nežili spoločne a to z dôvodov vzájomných rozporov. Prvostupňový súd správne vyhodnotil osobné , rodinné a majetkové pomery každého z manželov ako aj konkrétne odôvodnené potreby oboch manželov ktoré vyplývali z ich oddeleného spolužitia. Prvostupňový súd správne prihliadol na osobnú starostlivosť navrhovateľky o maloleté deti, o domácnosť ktorú tvorila s maloletými deťmi a zabezpečovala aj osobnú starostlivosť o maloleté deti.

Prvostupňový súd vychádzal v posudzovanom rozhodnom období z príjmu navrhovateľky ktorý tvoril dávka v hmotnej núdzi preddavkovo. Nebolo zistené ,aby mala iný príjem. Vážnou okolnosťou ktorá dokazuje nižšiu životnú úroveň navrhovateľky v porovnaní s odporcom je bezpochybne, že navrhovateľka sa stala občanom v hmotnej núdzi (č.l. 29 súdneho spisu) podľa rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Bardejove. Po prešetrení jej príjmových, majetkových pomerov bolo rozhodnuté že spĺňa nárok na pomoc v hmotnej núdzi a príspevok jej bol priznaný preddavkovo .Táto okolnosť bez ďalšieho svedčí o zníženej životnej úrovni navrhovateľky. Preukázateľne príjem odporcu v rozhodnom období bol vyšší než príjem navrhovateľky(cca 1000 eur mesačne). Prvostupňový súd prihliadol na oprávnené výdaje odporcu v rozhodnom období.

Je potrebné poukázať na rozporuplné tvrdenia samotného odporcu, ktorý na strane jednej spochybňuje naplnenie zákonných dôvodov pre priznanie nároku navrhovateľke na strane druhej v priebehu konania ako aj v odvolaní tvrdí že nemal problémy s pomocou navrhovateľke finančnou ak by o to sama požiadala (Čl. 60 súdneho spisu). Tvrdí ,že by bolo pre neho samozrejmosťou pomôcť jej nielen ako manželke ale hlavne aj z dôvodu toho, že je matkou ich spoločných detí .Na strane druhej však v priebehu celého súdneho konania okrem sumy 30 eur žiadna pomoc z jeho strany jej nebola poskytnutá . Žiada sa uviesť, že odporca by mal viac rešpektovať schopnosť a ochotu navrhovateľky vykonávať osobnú starostlivosť o spoločné maloleté deti.

Namietaná okolnosť nepreukázania hľadania si zamestnania v rozhodnom období zo strany navrhovateľky, na ktoré poukazuje odvolateľ bola prvostupňovým súdom náležitým spôsobom vyrovnaná .Navrhovateľka v rozhodnom období zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťa. Nebolo preukázané ak by viedla záhaľčivý spôsob života alebo, aby sa úmyselne vyhýbala práci a zamestnaniu.

Správne prvostupňový súd určil výšku dlžného výživného a správne rozhodol o jeho splatnosti. Splatenie uvedenej dlžnej čiastky neohrozí v žiadnom prípade odporcovu výživu ,nespôsobí mu väčšie ťažkosti pri príprave zabezpečenia si nevyhnutných výdajov pre seba vrátane plnenia si zákonnej vyživovacej povinností vo vzťahu k deťom pochádzajúcim z manželstva.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok spolu s dopĺňacím rozsudkom potvrdil ako vecne správny vrátane správneho výroku o trovách konania (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľka ktorá bola úspešná v odvolacom konaní trovy konania nevyššila v lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p a neúspešnému odporcovi nepatrí náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.